

Internet en de Parlementaire Enquete

Het fascinerende aan de Bijlmerenquete, evenals trouwens de eerdere enquetes over de paspoortaffaire en RSV, vind ik het beeld dat je krijgt van hoe besluitvormingsprocessen bij de overheid werken en hoe weinig de verantwoordelijken ministers en ambtenaren eigenlijk weten van wat er echt aan het gebeuren is. Terwijl het beeld is alsof de leiding echt aan het stuur zit, lijkt het veel meer op het speelgoed dat ik als 5-jarige had in de auto van mijn vader: een plastic stuurpje dat aan het dashboard was geplakt en waarbij ik het gevoel had dat ik ervoor zorgde dat de auto de bocht om stuurde. Niet dus: mijn vader deed het, terwijl ik natuurlijk ook diep in mijn hart al wist dat het zo was.

Zo lijkt het ook te zijn met onze bestuurders. Bij persconferenties en in de Kamer geven zij een beeld van dat ze alles onder controle hebben en weten wat er speelt, terwijl ze in de werkelijkheid alleen dat weten wat ze van hun ambtenaren doorgespeeld hebben gekregen en die blijken of het ook niet te weten of vanuit een bepaald belang het niet door te willen geven.

Het trieste is dat deze situatie niet exclusief geldt voor de onderwerpen die via de Parlementaire Enquete worden aangepakt. Ik vrees dat het met vrijwel alle onderwerpen is waarmee politiek en overheid zich mee bemoeien. Men weet weinig van wat er echt aan de hand is. Kan niet inschatten wat het effect is van de eigen beslissingen. Krijgt vervolgens ook geen feedback over wat zich aan het voltrekken is en als het uiteindelijk te veel in de gaten loopt dan ligt de verantwoordelijkheid elders (vermoedelijk bij een dader op het kerkhof).

Eenieder die zich wat meer verdiept in een bepaald onderwerp merkt dat aan den lijve. In mijn boek "dankzij de snelheid van het licht" uit 1995 heb ik al aangegeven dat ik niet alleen een zeer slechte beslissing vond van de overheid om de Betuwelijn aan te leggen, maar dat ik er ook van overtuigd ben dat voor 2010 er een Parlementaire Enquete over dit onderwerp gehouden zou worden. Enerzijds omdat de kosten vele malen hoger zou worden dan de oorspronkelijk 3.5 miljard en anderzijds dat het gebruik en rendement vele malen lager zal worden dan oorspronkelijk verwacht. Sinds het verschijnen van het boek komt er steeds meer informatie naar voren, waaruit die beide zaken ondubbelzinnig blijken. De schatting is inmiddels bijna 20 miljard gulden en de opbrengst zal, zo heeft zelfs het Ministerie erkent beduidend lager zijn dan destijds werd aangenomen. Toch betekent dat niet dat de politiek nu beslist om te stoppen en het geld aan nuttiger zaken te besteden. De karavaan is in beweging en zal niet meer stoppen: 20 miljard moet en zal in het water gegooid worden. In ieder geval is het een goede investering in een serie boeiende tv-programma's als de Parlementaire Enquete Betuwelijn in 2007 deze aaneenschakeling van incompetentie, gebrek aan kennis en misleiding van kamer en publiek naar boven zal halen.

Wat heeft het nu met Internet te maken zult u denken. Niet het feit dat er een site is van tegenstanders van de Betuwelijn (Anton ik kan de site even niet vinden, maar hij is er zeker), maar vooral dat rondom Internet de wijze van besluitvorming van de overheid net zo belabberd is als bij welke ander project dan ook. Terwijl in feite al in een vroeg stadium werd herkend dat de elektronische snelweg belangrijk is heeft de overheid tot dusverre amper wat gedaan aan het realiseren van haar eigen doelstelling om Nederland een prominente plaats te laten innemen. Niet alleen is er niet voldoende geld beschikbaar (het hele gedoe rondom de nota van Ritzen over computers en het onderwijs, waardoor het twee jaar na dato nog niet is geïmplementeerd komt doordat er 400 miljoen te weinig beschikbaar is, circa 5 kilometer Betuwespoorlijn dus). Maar ook ontbreken goede, innovatieve, plannen en verbeeldingskracht. Het woord Brainport wordt in Nederland bijna net zo misbruikt als het

woord Silicon met welke toevoeging dan ook. Noch in onderwijs, noch in kennisinfrastructuur, noch in zakelijke bedrijvigheid zijn we in Nederland echt op de goede weg.

Ik ben dus erg somber over de ontwikkeling van de Nederlandse economie op langere termijn maar verwacht wel prima ontspanning als we over vijf a tien jaar de diverse Parlementaire Enquetes kunnen volgen (natuurlijk ook via Internet) die gaan over het verkwiste geld aan de Betuwelijn en de gemiste kansen voor Internet